

Statnett SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO
Norge

Dato: 30.05.2017
Vår referanse: 613359/v1
Saksbehandler: Ø.Stakkeland

Høringsuttalelse fra Agder Energi til Statnetts nettutviklingsplan 2017

Vi takker for anledningen til å gi innspill til Statnetts høringsversjon av nettutviklingsplanen. Innledningsvis ønsker vi å understreke at vi synes det er svært positivt at Statnett i planen signaliserer ønske om åpenhet og transparens. Vi tror det kan legge til rette for en konstruktiv og god samhandling mellom Statnett, markedsaktørene og andre interessenter. Agder Energi ønsker å bidra til dette.

Vi synes også det er positivt at planen reflekterer at energiloven nå er endret, slik at også andre aktører enn Statnett kan utvikle mellomlandsforbindelser. Statnett har på en god måte beskrevet sin rolle overfor andre aktører som ønsker å utvikle mellomlandsforbindelser.

Våre overordnede kommentarer:

Agder Energi støtter Statnett sitt arbeid med å forbedre kraftflyten innenlands og på mellomlandsforbindelsene. De store rammeprosjektene vil bidra til å redusere flaskehals, bidra til prisutjevning og økt forsyningsikkerhet. Vi er samtidig opptatt av at nettselskapene har et særskilt fokus på å løse nettutfordringene på en mest mulig kostnadseffektiv måte. Dette dreier seg om valg av de riktige prosjektene, optimale løsningsvalg for de aktuelle prosjektene og en effektiv gjennomføring av valgte prosjekter. Statnett har som monopolist i sentralnettet et særskilt ansvar for å sikre høy kostnadseffektivitet og transparens i alle prosjektfaser.

Det er positivt at Statnett har utviklet ulike scenarier for markedsutviklingen. Vi synes imidlertid at scenariene i større grad bør reflekteres i planen for nettinvesteringer. Spesielt mener vi at planen burde reflektere ulike scenarier for samfunnsøkonomisk lønnsomhet ved økt utbygging av utvekslingskapasitet mot Europa, og nytten ved å utvikle opsjoner til bruk ved ulike scenarier.

Planen omtaler alternativer til utbygging av nett som bidrag til å løse kapasitetsutfordringer. Vi synes imidlertid at dette burde få et sterkere fokus enn det som reflekteres i nettutviklingsplanen. Vi vil

oppfordre Statnett til å tydeliggjøre hvordan en vil styrke bruken av markedsbaserte virkemidler, og at en vil styrke samhandlingen med nettselskapene og markedsaktørene for å løse kapasitetsutfordringer og utvikle framtidens kraftnett.

Vi tror at rammeverket som følger av EUs vinterpakke kan bli en driver for utviklingen av infrastrukturen for kraft i Europa, for samarbeidet mellom TSOer og mellom TSOer og DSOer. Vi mener f.eks. at energi-infrastruktur mot Europa bør inngå som et sentralt element når Norge skal utvikle sine energi- og klimaplaner. Etter vårt syn burde mulighetsrom og mulige konsekvenser av EUs vinterpakke ha fått større omtale i planen.

Kommentarer til enkeltelementer i planen:

- Planen angir at "Nordisk energibalanse holder seg dermed stabil rundt 10-15 TWh fra 2020 til 2040". Vi synes dette anslaget er lavt og både forventer og frykter et betydelig større kraftoverskudd. Vi stiller derfor spørsmål om Statnett har tatt hensyn til konsekvensene av det svenske energiforliket i sin vurdering.
- Statnett skriver at "vi skal være åpne, transparente og etterprøvbare". Det er svært positivt, men det krever at forutsetningene klargjøres i nettutviklingsplanen og at grunnlagsdata gjøres tilgjengelige for markedsaktører. Vi ser fram til dette og at Statnett tar initiativ til en drøfting av hvordan dette kan praktiseres på en hensiktsmessig måte.
- Framtidens kraftsystem må håndtere mer desentral produksjon, større krav fra forbrukerne og et fremvoksende fleksibilitetsmarked. Smart nett og smart styring vil komme som alternativ til å ensidig løse kapasitetsutfordringen gjennom nettutbygging. Dette vil kreve en større rolle for DSOene og en tydelig samhandling mellom TSO og DSOer. Vi etterlyser en omtale av hvordan Statnetts nettutvikling vil påvirkes av dette.
- Planen angir at prosjektene NSL og NORLINK er samfunnsøkonomisk robuste, men at den samfunnsøkonomiske lønnsomheten for flere mellomlandsforbindelser er avhengig av markedsutviklingen og derfor usikker. Planen angir videre at en ny mellomlandsforbindelse til Tyskland kan bli lønnsom i 2025 og at en ny mellomlandsforbindelse til UK kan bli lønnsom før dette. Som en konsekvens av disse vurderingene angir Statnett at de velger å ikke sette i gang nye utbyggingsprosjekter nå. Etter vårt syn burde konklusjonen i stedet ha vært at det bør utvikles kabelopsjoner til Tyskland og UK nå, og at norske myndigheter kan ta stilling til disse dersom de skulle bli lønnsomme.
- Planen mangler omtale av at våre naboland utvikler mellomlandsforbindelser mot Europa, slik at Kontinentet og UK kan få tilgang på den norske vannkraftens fleksibilitet og fornybaregenskaper via nordiske transittland, samt den samfunnsøkonomiske betydningen dette vil få for Norge. Vi mener at direkteforbindelser fra Norge til Europeiske markeder vil gi mer norsk verdiskaping enn forbindelser via transittland.
- Planen angir at "Statnett vil se nærmere på en investering i ny kapasitet mellom Norge og Jylland sammen med Energinet DK i forbindelse med den nordiske nettplanen 2019". Statnett skriver imidlertid også at økt kapasitet til Jylland vil gi lavere samfunnsøkonomisk nytte for Norge enn tilsvarende forbindelse til Tyskland eller Nederland. Vi vil oppfordre Statnett til å ta konsekvensen av det og prioritere ny kabel til Tyskland eller Nederland framfor en ny forbindelse til Danmark.
- Planen omtaler NorthConnect flere ganger, og det som er beskrevet er etter vårt syn stort sett dekkende og balansert. Vi kunne dog ha ønsket en tydeliggjøring av at NorthConnect vil

bidra til å øke forsyningssikkerheten i NO5 i tørre og kalde vintre uten øvrige kostbare
netttiltak, samt at den vil kunne avlaste eksisterende overføringsnett.

Med hilsen

Agder Energi AS

for

Unni Farestveit

Konserndirektør

unni.farestveit@ae.no

+47 91664495

